

HET GEBOUW VAN DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE ACADEMIE

Op de plaats van de Koninklijke Nederlandse Academie stond vroeger een steen uit de 14e eeuw. De oudst bekende eigenaar van dit steen is Lieven Damman, heer van Oombergen. Dit steen werd beschreven in de 16e eeuw in het Cijnsboek van Karel van Oxelaere. De oude patriërswohnung droeg tot aan zijn afbraak in 1745 de naam Huus van Oombergen of steen van Damman.

In 1745 kocht de architect David 't Kindt het gebouw. Hij liet het afbreken en bouwde er het herenhuis met zijn prachtige gevel. Vermoedelijk is het het eerste gebouw in Lodewijk XV stijl te Gent. In zijn bouwaanvraag aan de schepenen van de Keure beschrijft 't Kindt de gevel aldus "Eenen schoonen ghevel van witten steen en blauwen arduyn met al sijne ciraeten". Het herenhuis werd openbaar verkocht in 1892. De staat kocht het gebouw voor 94 000 F en stelde het ter beschikking van de "Vlaamsche Academie" gesticht in 1886.

Prosper Claeys

Ontleend aan de Inventaire Archéologique de Gand. 10 october 1906.

Frans De Potter beschreef het gebouw in het Jaarboek der Koninklijke Vlaamsche Academie (1893) als volgt.

Onder de vensters van de eerste bovenverdieping zijn draperijen afgebeeld, in steen, en aan de voorkant van het dak rijst, te midden, een koepel, versierd met een grote zonnwijzer en wereldbol. Sedert de 12 April 1892, d.i. de dag na de toewijzing van het gebouw aan de Belgische regering, die 't gekozen had tot zetel der Koninklijke Vlaamse Academie, prijkt, onder de kroonlijst, een opschrift in gouden

letteren, hetwelk de huidige bestemming op tamelijk grote afstand doet kennen.

Een korte beschrijving van dit gebouw mag hier wel medegedeeld worden. Is men de brede rijpoort binnengetreden, dan heeft men, ter rechter zijde, een brede marmeren trap, leidende naar de vertrekken der eerste verdieping.

Boven deze trap is een met marmer bevloerde gang, langs waar men de grote zalen bereikt. Ter rechter zijde is een kamer met zwarte sieraden: spiegellijst, deuren der ingemaakte kasten enz., alles is glanzend zwart; deze plaats, Ledeganck's kamer geheten, naar het borstbeeld van de dichtster, dat op het marmeren schouwblad prijkt, dient tot vergadering van Commissiën.

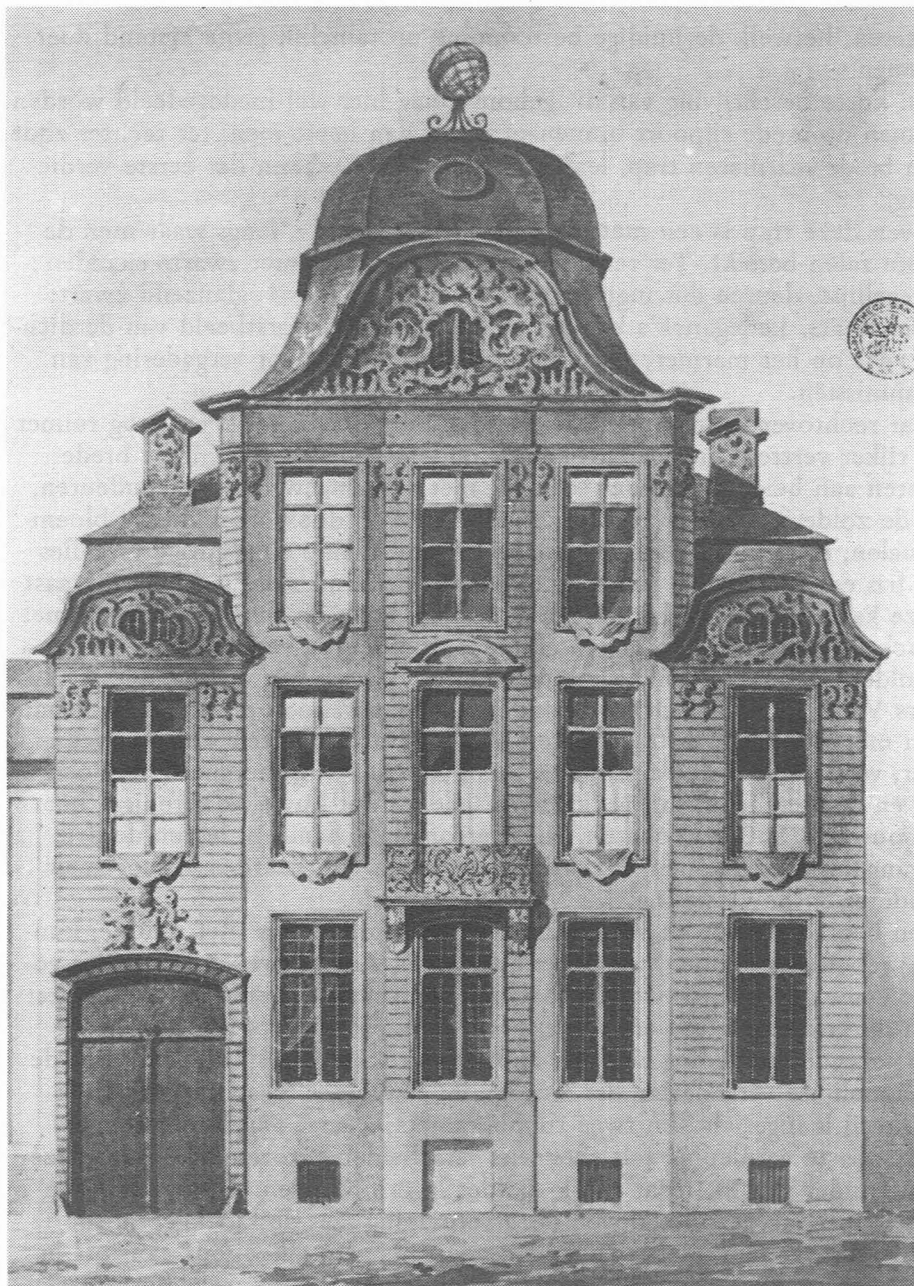
Daar rechtover is het bureel van de bestendige Secretaris, een nog ruimer en rijker vertrek, met eiken beschoot onderaan de wanden, hoge brede kasten aan beide zijden der schouw, met schoongewrochte eikendeuren. In de zoldering, tussen de balken, zijn acht op doek geschilderde bloempanelen, en één, in 't midden, voorzien met kleine engelenfiguren, alles zo fris en levendig als kwamen ze pas uit de hand van de schilder. Naast deze kamers zijn twee grote zalen; de ene, langs de straat, behangen met prachtige rode zijde en boven elke der drie deuren versierd met een geschilderd paneel (grisaille), vermoedelijk het werk van de gekende schilders VAN REYSSCHOOT; de andere, zicht gevende op de tuin, is behangen met vier grote in fraaie eiken lijsten gevatte tapijten van Ingelmunter, versierd met de wapens der familiën van Pottelsberghe de la Potterie en de Kerchove, van welke twee leden, door huwelijk verenigd, het gebouw in 1860 aankochten. Hier vertonen de panelen, boven de drie ingangen, landschappen. Prachtige spiegels en vuurhaarden verhogen in beide zalen de versiering.

Men bereikt de hogere verdieping langs een brede trap met schone, kunstig gebeitelde leuning, uitgevoerd door een zeer ervaren meester der vorige eeuw. 't Is een gewrocht, dat de goede smaak evenzeer als de beitel van de kunstenaar tot ere spreekt.

Op gezegde verdieping zijn vier ruime vertrekken: een, dienende tot de maandelijks vergadering der Academie; een ander, daarnaast, waar de boekerij is ingericht, en twee ruime kamers, waar Commissiën zetelen. De hoogste verdieping telt eveneens verscheidene grote vertrekken; deze zijn zonder pracht, maar gelijk die der lagere plaatsen "hoog van steke", dus luchtig en gezond. Boven deze verdieping zijn de kloekgebouwde zolders, waar men niets dan stevig, nog gans gaaf eikenhout aantreft in grote hoeveelheid, hetwelk, na ruim honderd jaar, nog wel minstens een nieuwe eeuw zal tarten.

De zolder is evenwel niet het hoogste gedeelte van het gebouw. Een kleine trap, gelijk al de andere in eikenhout, geleidt naar een zeshoekig kamertje, waarboven de reeds gemelde wereldbol prijkt.

Vier vensters in dat dakkamertje geven een verre uitkijk op de stad en

het omliggende; dáár geniet men, zonder iets van het gerucht der bedrijvige gemeente te vernemen, een waarlijk schoon panorama van ontelbare huizen, fabrieken, kerken, kloosters en hovingen tot buiten de voormalige Brugse poort, Ledeberg, Gentbrugge, St.-Pieters-Aaigem, St.-Amandsberg, ja tot de groene dreven en velden van Oostakker.